

marked, i Eghed med hvad vore store Nabo-lande hvert for sig bestidde af en eller flere hos dem særlig fremtrædende industriel Erhvervs-tilde. Mindretallet misfjender ikke Rigtigheden af den almindelige Sætning, at enhver Beskyttelse for indenlandsk Industri bør holdes saa lavt, at den i sig indeholder en Spore for de Industri drivende til altid at følge med i den Udvikling, som andetsteds kommer frem, men det maa ogsaa fastholdes, at hvis Beskyttelsen fjernes ved uventede og store Nedsættelser, saa vil Forandringen medføre en Lidelse for den nulevende Slægt, der bliver saa meget større, alt efter som Kraften er ringe hos de Mange, som berøres deraf, til at bryde sig nye Baner. Ved nu at se paa vore Kjøbsteders ugunstige økonomiske Forhold i det sidste Aaar maa vi nære Tvivl om, at de ville kunne taale at sættes paa en meget stærk Prøve uden end mere at svækkes, og denne Tvivl kan ikke Andet end faae ny Næring ved det Hensyn, der maa tages til den i den senere Tid opstaaede Bevægelse iblandt Arbejderbefolkningen, idet Arbeidsgiverne, saavel i Haandværket som i Fabrikerne, maa antages at ville komme til at indrømme Forhøielser i de bestaaende lave Arbejderløninger; en saadan Forhøielse, der fra et almindeligt Standpunkt vil være høist ønskelig, kan allerede berede Vanskeligheder nok for en Bedrifts Bestaaen, til at man samtidig skal forøge disse Vanskeligheder gennem Tarifen. Endelig kan Mindretallet ikke undlade at fremhæve, at fuldt saa meget som den egentlig nationaløkonomiske fortjener den sociale Side af Spørgsmaalet at tages Hensyn til, og dette ønske vi forstaaet derhen, at det for os mere kommer an paa, at en stor Part af Befolkningen finder Udgang til at forskaffe sig sit Udkomme i nogenlunde sikrede selvstændige Næringsstillinger, end at ved Indførelsen af en Overflod af fremmede Industrijenstande i Landet mulig den samlede økonomiske Balance stiller sig en Smule gunstigere, naar saa paa den anden Side ogsaa Næringen enten tvinges over i saa store Etablissementer eller synker ned til kun at sysele med tilfældigt fideordnet Arbejde, Reparationer etc. Endelig mener Mindretallet, at det med nogen Ret

maa siges, at de sidste 10 Aars bevægede politiske og indre Forfatningsforhold have kunnet styrke de fleste Industri- og Haandværksdrivendes Mening om, at en Toldlov, der væsentlig forandrede den for dem ved Loven af 4de Juli 1863 skabte Stilling, ikke snart og let vilde blive vedtagen, og endnu skal der henvises til, at efter Hertugdømmernes Udskillelse fra Kongeriget mange Fabrikker ere flyttede hertil og have forøget den indenlandske Industris Betydning og den industrielle Arbejderbefolknings Krav paa at blive taget Hensyn til. — Hermed har Mindretallet antydet de Hovedgrunde, som have ledet det til at se med Betænkelighed paa de betydelige Spring i Toldafgifterne, som Regjeringsudkastet medfører, og hvilke Flertallet i adskillige Tilfælde endog har troet det rigtigt at forøge. For til Belysning heraf kun at tage eet Exempel, skulle vi henvise til de meget værdifulde Dplysninger, der ere fremkomne fra en herværende Handlende med Hensyn til Trævarer (Bilag 38). Af disse fremgaar det klart og uomstødeligt, at efter den Udvikling, som Smedker- og Tømmerarbejde ved betydelige Fabrikkers Anlæg har faaet i og ved Skovdistrikterne i Sverrig, er der allerede med den hidtil bestaaende Told fremkaldt en stærk Konkurrence, og at naar denne Position nedsættes, som foreslaaet, til en Treiedel, ville meget omfattende Dele af vore Smedker- og Bygningshaandværk være hjemfaldne til en overvældende Indskrænkning i deres Erhverv. Idet nu Mindretallet i Dvrigt paa alle Punkter er villigt til at skride frem ad i Frihandelsretning, maa det dog bestemt fastholde, at Saadant kun sker igjennem faste Overgange og med en Forberedelsesfrist fra den nuværende Tilstand til den nye; hvis saadanne faste Overgange havde været indeholdte i den sidste Toldlov, vilde vi formentlig dels allerede have været videre end nu, dels tryggere have kunnet beslutte yderligere Nedsættelser. Mindretallet, der i det Hele (ligesom Flertallet) formener, at man bør være endnu forsigtigere og sfaansommere med Hensyn til gennemgribende Forandringer lige over for den i Reglen ubemidlede Haandværksstand end lige over for de velstaaende større Fabrikker, foreslaar derfor i